Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/ESPO/BcD/008/25
Názov predmetu	Politický systém SR
Rozsah	2P + 2S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. PhDr. Peter Horváth, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je ukončený na základe:
- Priebežného hodnotenia počas seminárov (50%)
- Záverečnej ústnej skúšky (50%).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56%.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Po úspešnom absolvovaní predmetu študent:
• vysvetlí základné princípy, znaky a fungovanie parlamentnej formy vlády a charakterizuje základné inštitúcie politického systému Slovenskej republiky;
• analyzuje výsledky volieb do Národnej rady SR a na základe dostupných údajov interpretovať ich vplyv na formovanie vlád a politický vývoj na Slovensku;
• charakterizuje a aplikuje ústavné pravidlá a postupy súvisiace so vznikom vlády po voľbách, vrátane postavenia prezidenta, Národnej rady SR a vlády;
• analyzuje postavenie, činnosť a politické pôsobenie politických strán na základe ich volebných výsledkov, programových priorít a správania pri hlasovaní v Národnej rade SR;
• porovná a interpretuje volebné programy a politické priority relevantných politických strán a posúdi ich súvislosť s verejnými politikami a politickým rozhodovaním;
• charakterizuje kompetencie a vzájomné vzťahy základných orgánov verejnej moci – prezidenta SR, vlády SR, Národnej rady SR a súdnej moci – a vysvetlí ich úlohu v systéme deľby moci;
• analyzuje fungovanie tretieho sektora, územnej samosprávy a štátnej správy a zhodnotí ich vplyv na verejný a politický život občanov;
• aplikuje získané poznatky pri analýze konkrétnych politických a ústavných udalostí a rozhodnutí a identifikuje ich možné dôsledky pre stabilitu a fungovanie politického systému Slovenskej republiky.

Stručná osnova predmetu

1. Parlamentná forma vlády na Slovensku
Teoretické vymedzenie parlamentnej formy vlády, jej základných znakov, prvkov a prístupov k jej skúmaniu.
2. Voľby a výsledky volieb do NR SR
Praktická časť: zostavenie tabuliek výsledkov jednotlivých volieb od roku 1990 a ich odraz v politickej realite vo forme vzniku vlád na Slovensku .

3. Ústavný postup po voľbách, porovnanie s predchádzajúcimi voľbami od 1994 Teoretické vymedzenie ústavných postupov od vyhlásenia výsledkov volieb po zloženie sľubu novej vlády
4. Politické strany na Slovensku
Praktická časť : analýza činnosti jednotlivých politických strán na základe ich výsledkov podľa jednotlivých hlasovaní v parlamente
5. Volebný program a priority politických strán nad 2%
Teoretické vymedzenie problematiky tvorby volebných programov a ich praktický vplyv na voličské rozhodovanie
6. Prezident
Teoretické vymedzenie postavenia prvého občana štátu a dôraz na jeho kompetencie
7. Vláda
Teoretické vymedzenie najdôležitejšieho orgánu výkonu moci na Slovensku
8. NRSR
Teoretické vymedzenie najvýznamnejšieho orgánu moci na Slovensku, pohľad na činnosť parlamentu, zvlášť legislatívny proces
9. Tretí sektor na Slovensku
Praktická časť – pohľad na jednotlivé skupiny tretieho sektora, zhodnotenia jednotlivých kampaní, vplyv na jednotlivých aktérov politického systému
10. Samospráva a štátna správa na Slovensku
Praktická časť – pohľady najmä na jednotlivé kompetencie orgánov komunálnej a regionálnej samosprávy na praktický život občanov; to isté vo vzťahu k činnosti orgánov štátnej správy na ústrednej i okresnej úrovni; alternatívy k súčasnému usporiadaniu samosprávy a štátnej správy
11. Súdna moc a referendum
Praktická časť – analýza rozhodnutí najmä Ústavného súdu SR na príkladoch jednotlivých rozhodnutí najmä vo veciach základných ľudských a politických práv
12. Politikum politického systému SR
Praktická časť – sledovanie rôznych dopadov jednotlivých krokov politických i nepolitických aktérov politického systému na celkovú stabilitu systému

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu: povinný profilový predmet, prednáška/seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2/2 týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

• FRIDRICH, Branislav - Lucia MOKRÁ. Praktikum ústavného práva Slovenskej republiky. Šamorín: Heuréka, 2011. ISBN 9788089122684
• HRTÁNEK, Ladislav. Model optimálneho fungovania modernej štátnej správy. Bratislava Eurokódex, 2013. ISBN 9788089447787
• KLIMOVSKÝ, D. Základy verejnej správy. Bratislava: Wolters Kluwer. 2014. ISBN 978-80-8168-003-8
• LÁŠTIC, Erik. V rukách politických strán. Referendum na Slovensku 1993-2010. Bratislava: UK. 2011. ISBN 9788022330008
• LEŠKA, Dušan. Formovanie politického systému na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Infopress. 2011. ISBN 978-80-89485-04-8.
• LEŠKA, Dušan. Hlavné etapy formovania systému politických strán na Slovensku po roku 1989. In: Sociológia, 2013, r. 45, č. 1, s. 71-88. Dostupné na internete: http://www.sav.sk/ journals/uploads /03041249Le%C5%A1ka%20-%20OK.pdf
• POSLUCH, Marina - Ľubor CIBULKA. Štátne právo SR. Šamorín: Heuréka, 2009. ISBN 8089122310
• SPÁČ, Peter. Priama a zastupiteľská demokracia na Slovensku: volebné reformy a referendá po roku

1989. Brno: CDK (Centrum pro studium demokracie a kultury), 2010. Srovnávací politologie. ISBN 978-80-7325-238-0.
• SVÁK, Ján - CIBULKA, Ľubor – Karel KLÍMA. Ústavné právo SR. Všeobecná časť. Bratislava: Eurokódex. 2009. ISBN 9788089363353
• SVÁK, Ján. et al. Teória a prax legislatívy. Bratislava: PVŠ. 2012. ISBN 9788089363162
• Ústava SR
• Volebné zákony

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský